

YÖNETMELİK

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında:

TARTI ALETLERİ MUAYENE YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; tartı aletlerinin muayene işlemleri ile bu muayeneleri yapanlar ve tartı aletlerini kullananların görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 7/8/2008 tarihli ve 26960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2004/22/AT) ve 9/3/2007 tarihli ve 26457 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Otomatik Olmayan Tartı Aletleri Yönetmeliği (2009/23/AT) kapsamına giren tartı aletleri ile diğer tartı aletlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
 - b) Diğer tartı aletleri: Avrupa Birliği direktifini uyumlaştıran ürüne münhasır yönetmelikler kapsamına girmeyen tartı aletlerini,
 - c) İdari eğitim: Yetkili muayene servis sahibi ve teknik personele Bakanlık tarafından verilecek eğitimi,
 - ç) İl müdürlüğü: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğünü,
 - d) Kanun: 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununu,
 - e) Kesintili toplayıcı: Dökme bir ürünün kütlelerini ayrı yüklerle bölerek tespit eden otomatik tartı aletini,
 - f) MİH: Maksimum izin verilebilir hata paylarını,
 - g) Muayene belgesi: Tartı aletinin piyasaya arzından sonraki muayenesinin ne zaman, kimler tarafından yapıldığını gösteren belgeyi,
 - ğ) Otomatik gravimetrik dolun terazisi: Dökme üründen, sabit kütle olarak farz edilen ürünü önceden belirlenmiş kaplara dolduran otomatik tartı aletini,
 - h) Otomatik kütle belirleme terazisi: Önceden bir araya getirilmiş ayrı yüklerin (örneğin hazır ambalajlı paketler) ya da parçalardan oluşan malzeme yüklerinin tek tek kütlelerini belirleyen otomatik tartı aletini,
 - ı) Otomatik olmayan tartı aleti: Yükün, yük taşıyıcısı üzerine konulmasında, kaldırılmasında ve tartım sonuçlarının alınmasında bir operatörün müdahalesini gerektiren tartı aletini,
 - i) Otomatik tartı aleti: Yükün, yük taşıyıcısı üzerine konulmasında, kaldırılmasında ve tartım sonuçlarının alınmasında bir operatörün müdahalesini gerektirmeyen tartı aletini,
 - j) Ray kantarı (demiryolu ağırlık köprüsü): Demiryolu araçlarını taşımaya yarayan raylar da dahil olmak üzere bir yük algılayıcısına sahip otomatik tartı aletini,
 - k) Sürekli toplayıcı: Dökme bir ürünün kütlelerini, ürünü sistematik olarak bölmeden ve taşıyıcı bandın hareketi kesilmeden, bir konveyör bant üzerinde sürekli olarak ölçen otomatik tartı aletini,
 - l) Tartı aleti: Otomatik, otomatik olmayan ve diğer tartı aletlerini,
 - m) Teknik eğitim: Bakanlık tarafından veya gerek görüldüğünde Bakanlığın da katılımıyla TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü ya da Türk Standartları Enstitüsü tarafından teknik personel için düzenlenecek eğitimi,
 - n) Teknik personel: Yetkili muayene servisi adına sorumlu olduğu tartı aletlerinin periyodik ve stok muayenesi ile tamir sonrası ilk muayene ve damgalama işlemlerini yapan kişiyi,
 - o) Yetkili muayene servisi: İl müdürlüğü tarafından yetkilendirilen ve yetkisi kapsamındaki tartı aletlerinin periyodik ve stok muayenesi ile tamir sonrası ilk muayene ve damgalama işlemlerinin yapılmasından yetkili ve sorumlu olan, yetkili muayene servisi belgesine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Muayene İçin Genel Esaslar, Muayene Çeşitleri, Muayenede Hata Bulunan Tartı Aletleri, Damgalar****Muayene için genel esaslar**

MADDE 5 – (1) Tartı aletlerinin; ilgili teknik düzenlemesine uygun olarak tip onayı alınmış, muayene

işlemleri, muayene işaretleri ve/veya damgalama işlemleri yapılmış ve onaylanmış kuruluş/muayene kuruluşu ile işlemleri tamamlanmış olarak piyasaya arz edilmesi gerekir. Aksi durumda olan tartı aletlerinin yetkililerce muayeneleri yapılmaz. Bu durumda grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurları ile yetkili muayene servisleri en geç beş iş günü içerisinde bir tutanakla il müdürlüğüne bildirimde bulunur.

(2) Piyasaya arz edilmiş olan bir tartı aletinin, tip onayına esas teşkil eden parçalarının dışında farklı bileşenlerin kullanılması veya metrolojik özelliklerini etkileyebilecek nitelikteki değişiklikler, o tartı aletinin ilgili teknik düzenlemesine göre yeniden tip onayı almasını gerektirir.

(3) Tartı aletlerinin piyasaya arzından sonraki bu Yönetmelik kapsamındaki muayene işlemlerinin yaptırılmasından kullanıcı sorumludur.

(4) Yapılan muayene sonrası uygun bulunan tartı aletleri bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde muayeneyi yapanlarca damgalanır. Fiziki özellikleri veya hassasiyeti bakımından damgalanmaya uygun olmayan tartı aletleri için, muayeneyi yapanlarca damga yerine geçen belge düzenlenir. Bu belge daha sonraki muayenelerde ilgililere ibraz edilmek üzere tartı aletinin kullanıcısı tarafından muhafaza edilir.

(5) Periyodik, stok veya tamir sonrasındaki ilk muayenesi yapılarak damgalanan her bir tartı aleti için muayeneyi yapanlarca iki adet muayene kartı düzenlenir, muayene kartlarından biri kullanıcıda diğeri de muayeneyi yapanlarca muhafaza edilir.

(6) Yetkili muayene servisinin ve teknik personelin il müdürlüğüne belgelendirilmiş olması gerekir.

(7) Tartı aletlerinin muayeneleri bu Yönetmeliğin Ek-3, Ek-4 ve Ek-5'inde belirtilen hükümlere göre yapılır.

(8) Tartı aletinin muayenesinde yetkili muayene servislerince kullanılacak olan etalonların en fazla 2 yıl süreli olacak şekilde akredite laboratuvarlarca kalibrasyonları yaptırılır. Kalibrasyon süresi içerisinde kalibrasyonu yapılmayan etalonlar, kalibrasyonları yapılmaya kadar kullanılamaz.

(9) Maksimum kapasitesi 10.000 kg ve üzeri olan otomatik olmayan tartı aletleri kullanıma başlandığında, tartı aleti kullanıcısı tarafından bağlı bulunduğu il müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

Muayene çeşitleri

MADDE 6 – (1) Tartı aletleri, Kanunda belirtilen aşağıdaki muayenelere tabi tutulur.

- a) İlk muayene,
- b) Periyodik muayene,
- c) Ani muayene,
- ç) Şikayet muayenesi,
- d) Stok muayenesi.

İlk muayene

MADDE 7 – (1) İlk muayene; yeni yapılan veya parçaların birleştirilmesi suretiyle meydana getirilen tartı aletlerinin satışa veya kullanılmaya başlanmalarından önce; ithal edilen tartı aletlerinin yurda sokulmaları sırasında; periyodik, ani, şikayet ve stok muayeneleri sonunda damgaları iptal olunan tartı aletlerinin tamir ve ayarlanmalarından sonra; ayarları bağlı buldukları yere göre ayarlanmış olan tartı aletlerinin ise her yer değiştirmeleri halinde uygulanır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki tartı aletlerinin piyasaya arzından önceki ilk muayenesi;

a) Onaylanmış kuruluştan AT tip inceleme belgesi veya AT tasarım inceleme belgesi alınarak piyasaya arz edilecek olan tartı aletinin ilk muayenesi, onaylanmış kuruluş veya onaylanmış kuruluştan yetki alan üretici tarafından,

b) Bakanlıktan Ulusal Tip Onay Belgesi alınarak piyasaya arz edilen diğer tartı aletlerinin ilk muayenesi il müdürlüğü veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından, yapılır.

(3) Tamir sonrasında yapılacak ilk muayene;

a) Piyasaya arz edilmiş veya kullanımda olanların periyodik, ani, şikayet veya stok muayeneleri sonunda tamire sevk edilenler ile tamir ettirilenlerden tip onayı değişikliğine sebep vermeyecek tamir ve ayar işlemlerinden sonra veya ayarları bağlı buldukları yere göre ayarlanmış olan ölçü ve ölçü aletlerinin ise her yer değiştirmeleri halindeki ilk muayeneleri il müdürlükleri, yetkili muayene servisleri ve grup merkezi belediye ölçü ve ayar memurlarınca periyodik muayene yetkisi dahilinde yapılır. Ayrıca söz konusu muayene, onaylanmış kuruluşlarca yetkilendirilmiş üreticiler tarafından da yalnızca kendi ürettikleri tartı aletleri için yapılır.

b) Tip onay değişikliğine sebebiyet veren tamir ve ayar işlemleri sonrasında ilk muayeneler, bu maddenin ikinci fıkrasına göre yapılır.

c) 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinin Tamir ve Ayarını Yapacak Kişilere Verilecek Yetki Belgesi Hakkında Yönetmeliğin 14 üncü maddesine göre geçici damgası yapılan tartı aletinin kullanıcısının, geçici damganın yapıldığı tarihten itibaren en geç onbeş gün içerisinde muayene ve damgasının yapılması için tartı aletinin periyodik muayene yetkisine göre il müdürlüğüne/grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurluklarına/yetkili muayene servislerine veya onaylanmış kuruluştan yetki almış söz konusu tartı aletinin imalatçı firmasına müracaat etmesi zorunludur. Bu süre içerisinde müracaat etmeyen kullanıcıların tespiti halinde, damga süresi dolmuş ölçü aletini kullanma fiilinden dolayı Kanun hükümlerine göre idari ve cezai işlemler

uygulanır.

Periyodik muayene

MADDE 8 – (1) İl müdürlüklerince muayene edilecek tartı aletleri şunlardır:

- a) Tartım kapasitesi 2000 kg'ın üzerinde olan otomatik olmayan tartı aletleri,
- b) Diğer tartı aletleri.

(2) Yetkili muayene servislerince muayene edilecek tartı aletleri şunlardır:

- a) Otomatik tartı aletleri,

b) Tartım kapasitesi 2000 kg'a kadar (2000 kg dahil) okuma, çıktı verebilme veya başka elektronik cihazlarla bağlantılı çalışabilme özelliğine sahip III ve IV üncü sınıf otomatik olmayan elektronik tartı aletleri,

- c) I ve II nci sınıf otomatik olmayan tartı aletleri.

(3) Grup merkezi belediye ölçü ayar memurlarınca muayene edilecek tartı aletleri şunlardır:

a) Tartım kapasitesi 2000 kg'a kadar (2000 kg dahil) okuma, çıktı verebilme veya başka elektronik cihazlarla bağlantılı çalışabilme özelliğine sahip olmayan III ve IV üncü sınıf otomatik olmayan elektronik tartı aletleri,

b) Yay ve elektronik tertibatı bulunmayan maksimum kapasitesi 2000 kg'a kadar (2000 kg dahil) mekanik tartı aletlerinden;

- 1) Masa terazileri,
- 2) Asma teraziler,
- 3) Tek kollu kantarlar,
- 4) İbreliler.

(4) Periyodik muayene zamanı ve müracaat şekli aşağıdaki gibidir:

a) Tartı aletlerinin periyodik muayene süresi iki yıldır. Muayene süresi, tartı aletinin damgalandığı yıldan itibaren başlanarak yıl olarak hesaplanır. Damga süresini doldurmuş tartı aletlerinin periyodik muayeneleri için, kullanıcılar tarafından sürenin dolduğu yılı takip eden yılın Ocak ayının başından Şubat ayının sonuna kadar periyodik muayene için dilekçe verilmesi gerekir. Şubat ayının son günü tatile rastladığı takdirde müracaat sonraki ilk iş gününün mesai bitimine kadar yapılabilir. Posta ile yapılan müracaatlarda müracaat tarihi olarak evrakın muayenede yetkili kurumdaki kayıt tarihi esas alınır.

b) Tartı aleti kullanıcıları tarafından periyodik muayene için; tartı aletinin tipi, markası, seri numarası, sınıfı ve kapasitesinin yer aldığı dilekçeyle; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilenler için il müdürlüklerine, ikinci fıkrasında belirtilenler için yetkili muayene servisine, üçüncü fıkrasında belirtilenler için grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurluklarına müracaat edilir. Muayene için müracaatta bulunanlara, muayene gününü belirten bir belge verilir. Grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları muayeneler için bir program düzenler ve bu programı 31 Mart'a kadar bağlı bulunduğu il müdürlüğüne onaylatıp muayeneleri yıl sonuna kadar gerçekleştirirler.

c) İl müdürlükleri ve grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurluklarına yapılan müracaatlarda, muayene ve damga ücretlerinin ilgili hesap numaralarına yatırıldığına dair makbuz veya banka dekontu dilekçe ekinde yer alır. Yetkili muayene servislerince yapılan muayeneler için muayene ücreti muayene sonrasında tahsil edilir.

Ani muayene

MADDE 9 – (1) Bakanlık merkez teşkilatı ile il müdürlükleri ve grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları tarafından ani muayeneler yapılır. Grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları, periyodik muayenede yetkili olmadığı tartı aletlerinin ani muayenesini yapamaz.

(2) Tartı aleti kullanıcısı, muayene için gelen görevliye, muayene işlemlerini yapabilmesi için gerekli her türlü yardımı yapmakla yükümlüdür.

(3) Ani muayene ile ilgili tüm giderler muayeneyi yapan kuruluş tarafından karşılanır.

Şikayet muayenesi

MADDE 10 – (1) Tartı aletlerinin şikayet muayenesi il müdürlükleri ve grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları tarafından yapılır. Grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları, periyodik muayenede yetkili olmadığı tartı aletlerinin şikâyet muayenesini yapamaz.

(2) Şikayet muayenesi için; şikayet sahibinin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası, adres bilgileri ve şikayete konu tartı aletinin kullanıldığı yerin adres bilgilerini içeren bir dilekçe ile muayeneyi yapacak kuruluşa başvurulur.

(3) Şikayet muayenesi talebinin tartı aleti kullanıcısı tarafından yapılmadığı durumlarda, kullanıcıya haber verilmez. Kullanıcı, muayene için gelen görevliye, muayene işlemlerini yapabilmesi için gerekli her türlü yardımı yapmakla yükümlüdür.

Stok muayenesi

MADDE 11 – (1) Muayene için başvuru, stok bulunduran tarafından 8 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendine göre yapılır.

(2) Bu muayene 8 inci maddede yetkilendirilen kişi veya kurumlarca, yetkileri dâhilindeki tartı aletleri için yapılır.

Muayenede hatalı bulunan tartı aletleri

MADDE 12 – (1) Muayenelerde damgası kopmuş, bozulmuş, damga süresi dolmuş olan tartı aleti tespit

edilmesi durumunda;

a) Yetkili muayene servisleri tartı aletinin bulunduğu il müdürlüğüne en geç takip eden beş iş günü içerisinde bir tutanakla bildirimde bulunur.

b) Aykırılık tespit edilen tartı aleti için, il müdürlüğünce yapılacak inceleme ve değerlendirmeler sonucunda gerekiyorsa yasal işlem tesis edilir. Tartı aletinin kullanımı mevzuata uygunsa gerekli muayene ve damgalama işlemlerinin yaptırılmasını müteakiben kullanımına izin verilir.

(2) Muayenede damgaları sağlam olmakla birlikte ayarı doğru olmayan tartı aleti tespit edilmesi durumunda;

a) Ani ve şikâyet muayenelerinde; grup merkezi belediye ölçü ve ayar memurları, tartı aletinin bulunduğu il müdürlüğüne en geç takip eden beş iş günü içerisinde bir tutanakla bildirimde bulunur. Aykırılık tespit edilen tartı aleti için, Kanunun ilgili maddesine göre il müdürlüklerince idari yaptırım uygulanır. Tartı aletinin damgası iptal edilerek, tamir ve ayarları yapıncaya kadar kullanılmaması şartıyla muayeneyi gerçekleştiren tarafından bir telle bağlanarak mühürlenir ve tamir müsaade fişi düzenlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilir.

b) Periyodik ve stok muayenelerinde; tartı aletinin damgası iptal edilerek, tamir ve ayarları yapıncaya kadar kullanılmaması şartıyla muayeneyi gerçekleştiren tarafından bir telle bağlanarak mühürlenir ve tamir müsaade fişi düzenlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilir.

c) Tamir ve ayarı yapılan tartı aletlerinin, 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde muayenelerinin yapılması gerekmektedir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilenler dışında, Kanunun adli ve idari cezalar kapsamına giren aykırılıkların tespit edilmesi halinde yetkili muayene servisleri ve grup merkezi belediye ölçü ve ayar memurları, tartı aletinin bulunduğu il müdürlüğüne en geç takip eden beş iş günü içerisinde bir tutanakla bildirimde bulunur. Aykırılık tespit edilen tartı aleti için, il müdürlüğünce yapılacak inceleme ve değerlendirmeler sonucunda gerekiyorsa Kanunun ilgili maddelerine göre yasal işlem yapılır.

Damgalar

MADDE 13 – (1) İl müdürlüğü ve grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlarının kullanacağı damgalar; üzerinde 11/1/2007 tarihli ve 26400 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliğinde belirtilen bilgilerin yer aldığı yakma, asitle aşındırma, yapıştırma, basma, vurma veya tele takılan kurşunun sıkılması suretiyle yapılan veya kendinden yapışma özelliğine sahip, çıkartıldığında tahrip olan özel olarak hazırlanmış hologramlı veya hologramsız etiketi veya elektronik olarak ayar ve kalibrasyonuna müdahale edilmesini önleyen emniyet tedbirlerinin alınmasını sağlayan sistemdir.

(2) İl müdürlüğü ve belediyelerin kullanacağı damgalar bedelleri Bakanlıkça ödenmek üzere Bakanlık tarafından yaptırılır.

(3) Yetkili muayene servisleri tarafından kullanılacak damgalar; muayene sonucu uygun olduğu anlaşılan tartı aletlerinin dışarıdan istenmeyen müdahalelere açık yerlerinin kapatılması ve emniyet altına alınmasında kullanılan; yakma, asitle aşındırma, yapıştırma, basma, vurma veya tele takılan kurşunun sıkılması suretiyle yapılan veya kendinden yapışma özelliğine sahip, çıkartıldığında tahrip olan özel olarak hazırlanmış hologramlı veya hologramsız etiketi veya elektronik olarak ayar ve kalibrasyonuna müdahale edilmesini önleyen emniyet tedbirlerinin alınmasını sağlayan sistemdir.

(4) Üzerinde damgalama yılı ve yetkili muayene servisini tanıttıcı işaretin yer aldığı damganın yaptırılması, muhafazası, izlenebilirliği ve kullanımından yetkili muayene servisleri sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Muayene Servisi Belgesi/Personel Yetki Belgesi Başvurusu, Başvurunun Değerlendirilmesi ve Belgelendirme

Başvuru

MADDE 14 – (1) Yetkili muayene servisi sahibi, eksiksiz olarak doldurulmuş Ek-1'de verilen Yetkili Muayene Servisi Başvuru Beyan Formu ve Ek-2'de belirtilen listedeki sıraya uygun olarak hazırlanmış belge ve bilgileri içeren bir dosya ile il müdürlüğüne başvurur.

(2) Yetkili muayene servis belgesi başvurusunda bulunacak kişilerde; en az lise mezunu ve on sekiz yaşını doldurmuş olması şartı aranır.

(3) Personel yetki belgesi başvurusunda bulunacak kişilerde; liselerin teknik eğitim veren bölümlerinin birinden veya üniversitelerin önlisans ve lisans programlarında teknik eğitim veren bölümlerin birinden mezun olması şartı aranır.

(4) Yetkili muayene servisi sahibi, şartlarını sağlamak kaydıyla personel yetki belgesi alabilir.

Başvurunun değerlendirilmesi, onaylama ve belgelendirme

MADDE 15 – (1) Yetkili muayene servisi olmak için il müdürlüğüne yapılan başvurular, 14 üncü maddede istenilen bilgi ve belgelerin tamam olması halinde, il müdürlüğünce değerlendirilir. Gerek görülmesi halinde yerinde inceleme de yapılabilir. Yapılan değerlendirme neticesinde bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine uygunluğunun tespiti halinde, il müdürlüğü ikişer adet yetkili muayene servis belgesi ve personel yetki belgesi düzenler, düzenlenen belgelerden bir adedini ilgililere verir, diğerini de il müdürlüğünde açılan dosyada muhafaza eder. Düzenlenen bu

belgeler üzerinde asgari olarak;

- a) Belge adı,
- b) Belge onay numarası,
- c) Belge düzenlenen kişinin isim, unvan ve adresi,
- ç) Muayenesi yapılacak tartı aletinin tip/tipleri, kapasitesi, sınıfı,
- d) Belgenin düzenlenme tarihi ve vize tarihi,
- e) Yetkili muayene servisi adı, bilgileri yer alır.

(2) Başvurunun, bu Yönetmelik hükümlerine uygun bulunmaması halinde il müdürlüğü, başvuru dosyasındaki eksiklikleri başvuru sahibine bildirir. Bu eksikliklerin üç ay içerisinde giderilmesi halinde birinci fıkraya göre işlem yapılır. Eksikliklerin bu süre içerisinde giderilmemesi halinde başvuru iptal edilir; bu durumda başvuru dosyası başvuru sahibine iade edilir.

Belgelerin geçerlik süresi, askıya alınması ve iptali

MADDE 16 – (1) Yetkili muayene servis belgesi ve personel yetki belgesinin geçerlilik süresi, belgelerin düzenlenmiş olduğu tarihten itibaren üç yıldır. Belgelerin geçerlilik süresi, ilgililerin başvurusu ve il müdürlüğünce yapılacak incelemede, yürürlükteki mevzuata uygunluğun devam ettiğinin tespiti halinde vizesi yapılmak sureti ile üç yıllık sürelerle uzatılır.

(2) Üzerinde belirtilen süre sonunda vizesi yapılmamış olan belgelerin geçerliliği sona erer. İlgilinin talebi ve il müdürlüğünce yapılacak işlem sonucunda, vize yapılması sağlanana kadar yetkili muayene servisleri muayene hizmeti veremez; teknik personel, personel yetki belgesine konu görev yapamaz.

(3) Belgelerin vizesi için, başvuru yapılan tarihi takip eden on iş günü içinde il müdürlüğü, gerekli inceleme ve değerlendirmeyi yaparak neticeden ilgiliye yazılı olarak bilgi verir.

(4) Belgelerin vizesi için il müdürlüğüne yapılacak başvurularda belge aslı başvuru dilekçesi ekinde yer alır. Vize işlemleri, belgelerin ilk verilmişindeki şartların sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilerek yapılır.

(5) Belgelerin vizesi için; geçerlilik tarihinin dolmasını takip eden tarihten itibaren ilgililerce üç ay içinde müracaat edilmemesi halinde, belge ilgiliye tebliğat yapılmaksızın iptal olur.

(6) Bakanlık veya il müdürlüğü, servis hizmetlerinin verilmesinde 17 nci maddenin üçüncü, beşinci, altıncı, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarından herhangi birine aykırı bir durum tespit ederse ilgililere aykırılığın giderilmesi için yazılı olarak üç ay süre verir, belge veya belgeleri askıya alır. Bu durumda servis, muayene faaliyetlerinde bulunamaz; teknik personel, yetki belgesine konu görev yapamaz. Bu süre içerisinde aykırılığın giderildiği talebiyle ilgililerce il müdürlüğüne başvurulması ve il müdürlüğünce yapılan kontrolde aykırılığın giderilmiş olduğunun tespiti halinde, tespit tarihinden itibaren on iş günü süre sonunda askıya alma işlemi sonlanır. Aksi durumda il müdürlüğü belge veya belgeleri iptal eder. İl müdürlüğü yaptığı işlemle ilgili olarak neticeden ilgiliye yazılı olarak bilgi verir.

(7) Bakanlık veya il müdürlüğü, servis hizmetlerinin verilmesinde 17 nci maddenin birinci, ikinci, dördüncü, yedinci ve onuncu fıkralarından herhangi birine aykırı bir durum tespit ederse, yetkili muayene servisi yazılı olarak uyarılır. Tekerrürü halinde yetki belgeleri iptal edilir. Belgesi iptal edilenler, iptal tarihinden itibaren bir yıl süre ile belge talebinde bulunamaz. Bir yıl dolduktan sonra tekrar belge talebinde bulunanların müracaatları ilk müracaat olarak değerlendirilir. Belge iptalinin tekrarı halinde üç yıl süreyle belge talebinde bulunulamaz.

(8) 14 üncü maddede belirtilen bilgi, beyan veya belgelerde bir değişiklik olması halinde yetkili muayene servisi, bu değişikliği onbeş gün içinde yazılı olarak il müdürlüğüne bildirir ve değişikliğe konu işlem için gereğini İl Müdürlüğünden talep eder. Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılacak değerlendirme neticesinde;

a) Değişiklik, belge veya belgeler üzerinde yeni bir düzenleme gerektiriyor ise il müdürlüğü mevcut belge veya belgeleri iptal eder, yeni belge veya belgeleri düzenler. Bu durumda Bakanlığa bilgi verir.

b) Değişiklik, bilgi mahiyetinde olup belge veya belgeler üzerinde yeni bir düzenleme gerektirmiyor ise il müdürlüğü bu değişikliğe konu bilgi, beyan veya belgeleri ilgili yetkili muayene servisinin dosyasında muhafaza eder.

c) İl müdürlüğü, yaptığı işlem neticesini yazılı olarak ilgiliye bildirir.

(9) İl müdürlüğüne herhangi bir bildirim yapmadan, servisin adresinden ayrıldığı veya teknik personelin servisten ayrıldığı tespit edilirse, yetkili muayene servis belgesi ve/veya personel yetki belgesi ilgililere tebliğat yapılmaksızın iptal edilir.

(10) Yetkili muayene servisi veya teknik personelin, yetki belgesi kapsamındaki işlemlerinde suç şüphesi bulunması halinde bu durum derhal adli makamlara bildirilir. Soruşturma/kovuşturma süresince belgeler askıya alınır. Soruşturma/kovuşturma sonucunda verilen kararın belge sahibi aleyhine kesinleşmesi halinde belge iptal edilir. Bu sebeple belgesi iptal edilenler beş yıl süreyle belge talebinde bulunamaz. Kararın belge sahibi lehine sonuçlanması halinde, kararın il müdürlüğüne ulaşmasını müteakip askıya alma işlemi ortadan kaldırılır.

(11) İl müdürlüğü ibraz edilen bilgi ve belgelerde gerçeğe aykırılık tespit ederse adli makamlara suç duyurusunda bulunur. Düzenlenmiş yetkili muayene servisi belgesi ve/veya personel yetki belgesi varsa iptal edilir.

(12) Herhangi bir sebeple belgesi iptal edilenler, tekrar belge almak istemeleri durumunda ilk başvuru esaslarına tabidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Muayene Servislerinin Yükümlülükleri, Bakanlığın ve İl Müdürlüğünün Sorumlulukları

Yetkili muayene servislerinin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Yetkili muayene servisleri, yetkili oldukları tartı aletlerine ilişkin yapılan müracaatları yıl içerisinde sonuçlandırmak zorundadır. Yetkili muayene servisleri almış olduğu başvuruları kendisi gerçekleştirmelidir. Alınan müracaatların bir bölümü veya tamamı başka bir yetkili muayene servisine devredilemez.

(2) Yetkili muayene servislerinin kullanacağı damgaların yaptırılması, güvenliği ve izlenebilirliğinden servisler sorumludur. Yetkili muayene servisleri, muayene ettikleri tartı aletlerinde kendilerine ait olmayan damga kullanamaz.

(3) Yetkili muayene servisleri, muayenesini yapmış olduğu tartı aletleri ile ilgili tüm işlemlere dair bilgi ve belgeleri en az beş yıl muhafaza eder.

(4) Yetkili muayene servisleri, tartı aletlerinin muayeneleri ile ilgili hizmetleri mevzuatta öngörülen şekilde verir.

(5) Yetkili muayene servisleri, denetim için gelen görevliye, denetim işlemlerini yapabilmesi için gerekli her türlü yardımı yapmakla yükümlüdür.

(6) Yetkili muayene servisleri, muayene hizmeti sunacağı tartı aleti üreticisi ile ticari bağı olmayan üçüncü bir taraf niteliğinde olmak zorundadır. Periyodik veya stok muayenesini yaptıkları tartı aletinin tasarımı, imalatı, bir araya getirilmesi, uygunluk değerlendirmesi, tamir veya bakımında yer almaması gerekmektedir.

(7) Yetkili muayene servisi, yetki aldığı ilden veya o ile sınır illerden gelen muayene başvurularını almak zorundadır. Bu iller dışındaki illerden gelen başvuruların alınması, yetkili muayene servisinin kendi sorumluluğundadır. Başvurusu alınan muayene gerçekleştirilmek zorundadır.

(8) Yetkili muayene servisleri, kendisinin, idarecilerinin ve muayeneyi yapacak personelinin tarafsızlığını sağlamak yükümlülüğündedir.

(9) Yetkili muayene servis belgesi ve personel yetki belge/belgeleri güncellenmiş olarak servis içerisinde görülebilecek bir yere yerleştirilir.

(10) Teknik personel, yetkili muayene servis belgesi ve personel yetki belgesi için verilen yetkiler dışında muayene ve damga yapamaz.

(11) Muayene hizmeti verecek personel, teknik düzenlemenin ilgili temel gerekleri ve hükümleri hakkında yeterli bilgiye, kayıt ve raporları hazırlama kabiliyetine sahip olmak zorundadır.

Bakanlığın ve il müdürlüğünün sorumlulukları

MADDE 18 – (1) İl müdürlüğü belgelendirdiği servisler ve teknik personel ile ilgili düzenlenen yetkili muayene servis belgesi ve personel yetki belgesinin birer sureti ile başvuru dosyasını muhafaza eder.

(2) İl müdürlüğü, düzenlediği belgelerin birer kopyasını ve 16 ncı maddede belirtilen işlemlerle ilgili bilgileri onbeş iş günü içerisinde Bakanlığa gönderir.

(3) Bakanlık veya il müdürlüğü, muayene hizmetlerinin yürütülmesinde bu Yönetmelik gerekliliklerinin sağlanması için servislerin denetimini yapar. İl müdürlüğü yaptığı bu denetim sonuçlarını Bakanlığa bildirir.

(4) İl sınırları içerisinde yetkili muayene servisi olmaması veya başka bir ildeki yetkili muayene servisi başvuruyu kabul etmemesi durumunda muayene il müdürlüğü tarafından yapılır.

(5) Tartı aleti kullanıcısının servise başvuru yaptığı halde periyodik muayenenin yapılmadığını ispatlaması durumunda il müdürlüğü başvuruyu almak zorundadır. Ücreti ödenmek kaydıyla bu tartı aletlerinin muayeneleri o yıl içinde bulunduğu il müdürlüğü tarafından yapılır. Bu tartı aletleri kullanıcılarına damga süresi geçmiş tartı aleti kullanma fiilinden idari işlem uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Muayene ve damga ücreti

MADDE 19 – (1) İl Müdürlükleri veya servisler tarafından yapılan muayeneler sonunda damgalanan veya yerine belge verilen tartı aletleri için 8/2/1989 tarihli ve 20074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinde belirlenen miktar ve esaslara göre damga ücreti alınır.

Bildirim ve kayıt tutulması

MADDE 20 – (1) Yetkili muayene servisleri o yıl için aldığı muayene başvurularını, 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen periyodik muayene müracaat tarihi bitiminden sonraki beş iş günü içerisinde tartı aletinin bulunduğu il müdürlüğüne elektronik ve yazılı olarak bildirir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında muayenesi gerçekleştirilen tartı aletleri sınıf, marka, tip, seri numarası, kullanım yeri bilgileri Bakanlıkça oluşturulacak veri tabanına muayeneyi yapan yetkililer tarafından girilir. Veri tabanı oluşturuluncaya kadar, yetkili muayene servisleri ve grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurları her ayın sonunda yaptığı muayene bilgilerini elektronik ve yazılı olarak il müdürlüğüne gönderir. İl müdürlüğü, yapılan bu

muayenelerle ilgili istatistiki bilgileri piyasa gözetimi ve denetimi veri tabanına girer.

Mücbir sebepler

MADDE 21 – (1) Tartı aletlerinin periyodik ve stok muayene müracaatlarını ve/veya söz konusu muayenelerin yapılmasını engelleyecek yangın, deprem, sel gibi mücbir sebeplerin ortaya çıkması durumunda bu işlemler Bakan Onayı ile ertelenebilir.

İdari yaptırımlar

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık halinde 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

İdari eğitim istisnası

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Bakanlığın vereceği ilk idari eğitim tarihine kadar yapılacak başvurularda, 14 üncü maddede belirtilen idari eğitim belgeleri aranmaz. Ancak bu istisnadan yararlananların Bakanlığın vereceği ilk iki idari eğitimden birine katılmaları zorunludur.

Kullanımda olan otomatik tartı aletleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 1/1/2009 tarihinden önce piyasaya arz edilen ve tip onayı ibraz edilemeyen otomatik tartı aletleri için bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde, dışardan müdahaleyi engelleyecek şekilde hazırlanan damga planları üreticisi ya da ithalatçısı tarafından il müdürlüğüne sunulur. Damga planının sunulmaması durumunda, ölçüm sonuçlarını etkileyebilecek yerler yetkili muayene servisi tarafından damgalanır. Damgalanan yerlere ilişkin damga planı yetkili muayene servisi tarafından hazırlanarak il müdürlüğüne sunulur.

(2) Otomatik tartı aletleri kullanıcıları bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk başvuru döneminde şubat ayı sonuna kadar periyodik muayene için müracaatta bulunmaları gerekmektedir.

Hizmet yeterlilik belgesinin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Yetkili muayene servisleri TSE HYB K 298 Yetkili Servisler-Tartı Aletleri Muayene Servislerine Hizmet Yeterlilik Belgesi Verilmesine Esas Kriterlere göre düzenlenmiş Hizmet Yeterlilik Belgesi'ni almaları halinde bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde TS EN ISO/IEC 17020 - Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşların Çalıştırılmaları için Genel Kriterler standardına göre akredite olma şartı veya bu Yönetmelikte yer alan Ek-2'nin 4 üncü maddesinde belirtilen Türk Standardları Enstitüsü tarafından düzenlenecek rapor aranmaz. Yetkili muayene servislerinin bu süre sonunda akredite olmaları veya raporu almaları gerekir.

2014 yılı için muayene ve damga ücretleri

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Muayene işlemlerinden alınacak ücretler 2014 yılı için aşağıda belirtildiği şekilde olup, müteakip yıllar için Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damga Ücret Yönetmeliğine göre Bakanlıkça yeniden belirlenecektir;

- a) I inci sınıf otomatik olmayan tartı aletleri için 50 TL,
- b) II nci sınıf otomatik olmayan tartı aletleri için 40 TL,
- c) III ve IV üncü sınıf otomatik olmayan elektronik tartı aletlerinden;
 - 1) Maksimum kapasitesi 5 kilograama kadar olanlar için (5 kilogram dâhil) 20 TL,
 - 2) Maksimum kapasitesi 5 kilogram-50 kilogram arası olanlar için (50 kilogram dâhil) 30 TL,
 - 3) Maksimum kapasitesi 50 kilogram-350 kilogram arasında olanlar için (350 kilogram dâhil) 35 TL,
 - 4) Maksimum kapasitesi 350 kilogram-1500 kilogram arasında olanlar için (1500 kilogram dâhil) 40 TL,
 - 5) Maksimum kapasitesi 1500 kilogram-2900 kilogram arasında olanlar için (2900 kilogram dâhil) 50 TL,
- ç) Otomatik tartı aletleri;
 - 1) Otomatik kütle belirleme terazileri için 150 TL,
 - 2) Otomatik gravimetrik dolun terazileri için 200 TL,
 - 3) Kesintili toplayıcılar için 200 TL,
 - 4) Sürekli toplayıcılar için 250 TL,
 - 5) Ray kantarları (demiryolu ağırlık köprüsü) için 250 TL.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 14 üncü ve 15 inci maddeleri ile geçici 1 inci ve 3 üncü maddeleri yayımı tarihinde,
 - b) Diğer maddeleri 1/1/2014 tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

T.C.
..... VALİLİĞİ
Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne

YETKİLİ MUAYENE SERVİSİ BAŞVURU BEYAN FORMU

1. Başvuru sahibinin adı ve soyadı:

.....

2. Başvuru sahibinin T.C. kimlik numarası:

.....

3. Yetkili muayene servisi unvanı:

.....

4. Yetkili muayene servisine ait vergi numarası:

.....

5. Yetkili muayene servisinin;

Adresi:

.....

Telefon ve faks numaraları:

.....

E-posta adresi:

.....

6. Başvuru sahibinin adli sicil kaydı:

VAR

YOK

7. Yetkili muayene servisinin hizmet vereceği tartı aletleri:

	Otomatik kütle belirleme terazileri
	Otomatik gravimetrik dolum terazileri
	Ray kantarları (Demiryolu ağırlık köprüsü)
	Sürekli toplayıcılar
	Kesintili toplayıcılar
	Tartım kapasitesi 2000 kg'a kadar (2000 kg dahil) okuma, çıktı verebilme veya başka elektronik cihazlarla bağımlı çalışabilme özelliğine sahip III ve IV üncü sınıf otomatik olmayan elektronik tartı aletleri
	I ve II nci sınıf otomatik olmayan tartı aletleri

Yukarıdaki bilgilerin tarafımdan doldurulduğunu ve doğruluğunu beyan ederim.

Tarih :

Adı Soyadı :

Kaşe/İmza :

**YETKİLİ MUAYENE SERVİSİ BAŞVURU DOSYASINA EKLENECEK
BELGELER^{(*)(**)}**

1- Eksiksiz olarak doldurulmuş, Ek-1’de verilen Yetkili Muayene Servisi Başvuru Beyan Formu.

2- Yetkili muayene servisinin güncel adresini gösteren Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi sureti.

3- Yetkili muayene servisinin merkezine ve şubelerine ait açık adresler.

4- Yetkili muayene servisinin; “TS EN ISO/IEC 17020 - Çeşitli tipteki muayene kuruluşların çalıştırılmaları için genel kriterler” standardına göre akreditasyon belgesi veya bu standardın “6.1 personel, 6.2 tesisler ve teçhizat, 7.1 muayene yöntemleri ve prosedürler,7.2 muayene öğeleri ve numunelerinin elleçlenmesi, 7.3 muayene kayıtları, 7.4 muayene raporları ve muayene belgeleri” maddeleri altında yer alan uygulanabilir gerekliliklerin şartlarını sağladığını kanıtlayan Türk Standardları Enstitüsü tarafından düzenlenecek rapor (Bkz. Geçici Madde 3).

5- Yetkili muayene servisi tarafından damgalama işlemlerinde kullanılacak damganın bir numunesi ve bu damgaya ait ölçeklendirilmiş çizim örneği.

6- Yetki talep edilen personel listesi.

7- Yetkili muayene servisi sahibine ait;

a) Öğrenim belgesinin il müdürlüğü tarafından “ASLI GİBİDİR” onaylı fotokopisi.

b) T.C. kimlik numarası beyanı.

c) Son altı ay içerisinde çekilmiş iki adet vesikalık fotoğraf.

ç) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirtilen idari eğitim sonrasında düzenlenen eğitim belgesinin sureti.

d) Noterden alınmış imza sirkülerinin aslı veya il müdürlüğü tarafından “ASLI GİBİDİR” onaylı fotokopisi.

e) Başvuru sahibinin; taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis cezasına hüküm giymediğine yahut basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma, güveni kötüye kullanma, kaçakçılık, hileli iflas, ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya vergi kaçakçılığı suçlarından mahkûm olmadığına dair adli sicil beyanı.

8- Personel yetki belgesi alacak kişiye ait;

a) Öğrenim belgesinin il müdürlüğü tarafından “ASLI GİBİDİR” onaylı fotokopisi.

b) T.C. kimlik numarası beyanı.

c) Son altı ay içerisinde çekilmiş iki adet vesikalık fotoğraf.

ç) Yetkili muayene servisi kendi adına kayıtlı değilse, o işyerinde çalıştığına dair yetkili muayene servis sahibi ile yapılmış sözleşme.

d) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirtilen idari eğitim ve muayenesi yapılacak tartı aleti için teknik eğitim sonrasında düzenlenen eğitim belgesinin sureti.

e) Noterden alınmış imza sirkülerinin aslı veya il müdürlüğü tarafından “ASLI GİBİDİR” onaylı fotokopisi.

(*) İstenilen belgelerin ve yazılı dokümanların ilgili firma kaşesi ve yetkili imzayı havi olması esastır.

(**) İstenilen belgelerin yabancı dilde olması durumunda bu belgelerin yeminli tercüme bürosundan yaptırılmış Türkçe tercüme olmalıdır.

OTOMATİK OLMAYAN TARTI ALETLERİNİN MUAYENESİ

A. Görsel Kontrol

Muayenesi yapılacak otomatik olmayan tartı aletinin öncelikle ilgili teknik düzenlemesine uygun olarak piyasaya arz edilip edilmediği kontrol edilir. Bunun için;

- a) Tip onayının bulunup bulunmadığı,
- b) Etiket bilgilerinin ve işaretlemelerinin uygun olup olmadığı,
- c) Damgasının uygun olup olmadığı,
- ç) Damgasına ve/veya kendisine müdahale edilip edilmediği kontrol edilir.

Yukarıdaki kontrollerden herhangi birinin uygun olmaması durumunda metrolojik kontrole geçilmez.

B. Metrolojik Kontrol

1- Otomatik olmayan tartı aletinin ilk muayenesinde maksimum izin verilebilir hatalar, Tablo 1’de verilen değerleri geçmemelidir. Kullanımda bulunan otomatik olmayan tartı aletlerinin, periyodik, stok, şikayet ve ani muayenelerinde maksimum izin verilebilir hatalar, ilk muayenedeki değerlerin iki katıdır.

Yük, (m), muayene sabiti, e, cinsinden				MİH
Sınıf I	Sınıf II	Sınıf III	Sınıf IV	
$0 \leq m \leq 50\,000\ e$	$0 \leq m \leq 5\,000\ e$	$0 \leq m \leq 500\ e$	$0 \leq m \leq 50\ e$	$\pm 0,5\ e$
$50\,000\ e \leq m \leq 200\,000\ e$	$5\,000\ e < m \leq 20\,000\ e$	$5\,000\ e < m \leq 2\,000\ e$	$50\ e < m \leq 200\ e$	$\pm 1,0\ e$
$200\,000\ e < m$	$20\,000\ e < m \leq 100\,000\ e$	$2\,000\ e < m \leq 10\,000\ e$	$200\ e < m \leq 1\,000\ e$	$\pm 1,5\ e$

Tablo 1 - Otomatik olmayan tartı aleti için ilk muayenede maksimum izin verilebilir hatalar

2- Otomatik olmayan tartı aletlerinin muayeneleri TSE EN 45501 standardının (Tartı Aletleri- Otomatik Olmayan – Metrolojik Özellikler) aşağıdaki maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

1. Sıfır kontrol testi (TSE EN 45501 Madde A.4.2 Sıfır Kontrolü)
2. Tartım performansı testi (TSE EN 45501 Madde A.4.4 Tartım Performansının Belirlenmesi)
3. Köşe yükü testi (TSE EN 45501 Madde A.4.7 - Eksantriklik (Merkezden Kaçık Yükleme) Deneyleri)

4. Tekrarlanabilirlik (TSE EN 45501 Madde A.4.10 - Tekrarlanabilirlik Deneyi)
5. Maksimum limit kontrol testi (TSE EN 45501 Madde 4.2.3 - Göstergenin Sınırları)
6. Dara performansı testi (TSE EN 45501 Madde A.4.6.1 Dara-Tartım Deneyi)

3-Ağırlık/fiyat etiketlemeli otomatik olmayan tartı aletlerinde ödenecek fiyat, her ikisi de tartı aleti tarafından gösterilmiş olan ağırlık ve birim fiyatın çarpılmasıyla hesaplanmış olmalı ve en yakın ödenecek fiyat dilimine yuvarlatılmış olmalıdır. Hesaplama işlemi yapan tertibatlar her halükarda tartı aletinin bir parçası sayılırlar.

OTOMATİK TARTI ALETLERİNİN MUAYENESİ

A. Görsel Kontrol

Bütün otomatik tartı aletleri tipleri, Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2004/22/AT), Madde 16 ve Ek-1 Temel Gereklere Madde 9.1' deki tanıttıcı karakteristik bilgileri taşımak zorundadırlar.

Aksi durumdaki tartı aleti için metrolojik kontrole geçilmez.

B. Metrolojik Kontrol

Otomatik tartı aletinin ilk muayenesinde maksimum izin verilebilir hatalar, tablolarda verilen değerleri geçmemelidir. Tabloda aksi belirtilmedikçe kullanımda bulunan otomatik tartı aletlerinin, periyodik, stok, şikayet ve ani muayenelerinde izin verilen en büyük hatalar, maksimum izin verilebilir hataların iki katıdır.

B.1 Otomatik Kütle Belirleme Terazisi

B.1.1 Maksimum İzin Verilebilir Hatalar

Otomatik kütle belirleme terazilerinde X ve Y kategorileri için otomatik işlemde maksimum izin verilebilir hata değerleri Tablo 2 ve Tablo 3'te, X kategorisi için işlemde maksimum izin verilebilir sapma değerleri Tablo 4' de verilmektedir.

Yük değeri, m, (muayene sabiti, e, cinsinden)				Maksimum İzin Verilebilir Ortalama Hata
XI	XII	XIII	XIV	İlk Muayene
$0 < m \leq 50000e$	$0 < m \leq 5\ 000e$	$0 < m \leq 500e$	$0 < m \leq 50e$	$\pm 0,5 e$
$50000e < m \leq 200000e$	$5000e < m \leq 20000e$	$500e < m \leq 2000e$	$50e < m \leq 200e$	$\pm 1,0 e$
$200000e < m$	$20000e < m \leq 100\ 000e$	$2000e < m \leq 10000e$	$200e < m \leq 1000e$	$\pm 1,5 e$

Tablo 2 – X kategorisi tartı aletleri için otomatik işlemde MİH değerleri

Yük değeri, m, (muayene sabiti, e, cinsinden)				Maksimum İzin Verilebilir Hata	
Y(I)	Y(II)	Y(a)	Y(b)	İlk Muayene	Periyodik Muayene
$0 < m \leq 50000e$	$0 < m \leq 5000e$	$0 < m \leq 500e$	$0 < m \leq 50e$	$\pm 1,0 e$	$\pm 1,5 e$
$50000e < m \leq 200000e$	$5000e < m \leq 20000e$	$500e < m \leq 2000e$	$50e < m \leq 200e$	$\pm 1,5 e$	$\pm 2,5 e$
$200000e < m$	$20\ 000e < m \leq 100000e$	$2000e < m \leq 10000e$	$200e < m \leq 1000e$	$\pm 2,0 e$	$\pm 3,5 e$

Tablo 3 – Y kategorisi tartı aletleri için otomatik işlemde MİH değerleri

Net yükün kütle değeri, m (g)	Maksimum İzin Verilebilir Sapma (Kütlenin yüzdesi veya g cinsinden)	
$m \leq 50$	0.48 %	0.6 %
$50 < m \leq 100$	0.24 g	0.3 g
$100 < m \leq 200$	0.24 %	0.3 %
$200 < m \leq 300$	0.48 g	0.6 g
$300 < m \leq 500$	0.16 %	0.2 %
$500 < m \leq 1\ 000$	0.8 g	1.0 g
$1\ 000 < m \leq 10\ 000$	0.08 %	0.1 %
$10\ 000 < m \leq 15\ 000$	8 g	10 g
$15\ 000 < m$	0.053 %	0.067 %

Tablo 4 – X kategorisi için maksimum izin verilebilir sapma

Statik tartımda X ve Y kategorileri için otomatik işlemde maksimum izin verilebilir hata değerleri Tablo 5’te verilmektedir.

Yük değeri, m , (muayene sabiti, e , cinsinden)				X ve Y Kategorisi için Statik MİH
XI ve Y(I)	XII ve Y(II)	XIII ve Y(a)	XIV ve Y(b)	İlk Muayene
$0 < m \leq 50\ 000e$	$0 < m \leq 5000e$	$0 < m \leq 500e$	$0 < m \leq 50e$	$\pm 0,5 e$
$50\ 000e < m \leq 200\ 000e$	$5000e < m \leq 20000e$	$500e < m \leq 2000e$	$50e < m \leq 200e$	$\pm 1,0 e$
$200\ 000e < m$	$20\ 000 e < m \leq 100\ 000 e$	$2000e < m \leq 10000e$	$200e < m \leq 1000e$	$\pm 1,5 e$

Tablo 5 – Statik tartımda X ve Y kategorisi tartı aletleri için MİH değerleri

B.1.2 Metrolojik Testler

OIML R51-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Otomatik kütle belirleme terazileri Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 2006) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

B.1.2.1 Statik Testler

B.1.2.1.1 Sıfır ayarının doğruluğu testi (OIML R51-1 Madde A.5.4.3 Sıfır Ayarının Doğruluğu)

B.1.2.1.2 Tartım performansı testi (OIML R51-1 Madde A.5.1.2 Tartım Performansının Belirlenmesi)

B.1.2.1.3 Köşe yükü testi (OIML R51-1 Madde A.5.7.2 Eksantriklik (Merkezden Kaçık Yükleme) Deneyleri)

B.1.2.1.4 Dara performansı testi (OIML R51-1 Madde A.5.6.1.2)

B.1.2.2 Dinamik Testler

B.1.2.2.1 Tartım performansı testi (OIML R51-1 Madde A.5.1.1 Tartım Performansının Belirlenmesi)

B.1.2.2.2 Köşe yükü testi (OIML R51-1 Madde A.5.7.1 Eksantriklik (Merkezden Kaçık Yükleme) Deneyleri)

B.1.2.2.3 Dara performansı testi (OIML R51-1 Madde A.5.6.1.1)

B.1.2.3 Ağırlık/fiyat etiketlemeli otomatik kütle belirleme terazilerinde ödenecek fiyat, her ikisi de tartı aleti tarafından gösterilmiş olan ağırlık ve birim fiyatın çarpılmasıyla hesaplanmış olmalı ve en yakın ödenecek fiyat dilimine yuvarlatılmış olmalıdır. Hesaplama işlemi yapan tertibatlar her halükarda tartı aletinin bir parçası sayılırlar.

B.2 Otomatik Gravimetrik Dolum Terazisi

B.2.1 Maksimum İzin Verilebilir Sapma Değerleri

Otomatik gravimetrik dolum terazisi için maksimum izin verilebilir sapma değerleri Tablo 6' da verilmektedir. Maksimum izin verilebilir sapma (MİS), Tablo 6' da belirtilen sınıf tanım faktörü (x) ile çarpılmış olarak, her bir dolumun ortalamadan maksimum izin verilebilir sapma değerine eşit olmalıdır.

Dolum kütlesi değeri, F (g)	X(1) sınıfı için her bir dolumda, dolumların ortalamasından maksimum izin verilebilir sapma (F'nin yüzdesi veya gram cinsinden)	
	İlk Muayene	Periyodik Muayene
$F \leq 50$	%7,2	%9
$50 < F \leq 100$	3,6 g	4,5 g
$100 < F \leq 200$	%3,6	%4,5
$200 < F \leq 300$	7,2 g	9 g
$300 < F \leq 500$	%2,4	%3
$500 < F \leq 1000$	12 g	15g
$1000 < F \leq 10000$	%1,2	%1,5
$10000 < F \leq 15000$	120 g	150 g
$15000 < F \leq$	%0,8	%1

Tablo 6 - Her dolumda maksimum izin verilebilir sapma (MİS)

B.2.2 Metrolojik Testler

OIML R61-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Otomatik gravimetrik dolum aletleri Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 2004) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

B.2.2.1 Malzeme testleri (OIML R61-1 madde A.8' e göre, A.8.2.4 Doğruluk sınıfı X(x) tespit edilir, Madde A.8.2.3 malzeme testleri için prosedür uygulanır.)

B.3 Kesintili Toplayıcı

B.3.1 Maksimum İzin Verilebilir Hatalar

Kesintili toplayıcılarda dinamik testler için, doğruluk sınıflarına göre maksimum izin verilebilir hatalar Tablo 7' de verilmektedir.

Doğruluk sınıfı	Maksimum izin verilebilir hatalar (Toplam yükün yüzdesi cinsinden)
0,2	± % 0,10
0,5	± % 0,25
1	± % 0,50
2	± % 1,00

Tablo 7 - Kesintili toplayıcılarda dinamik testler için MİH değerleri

Kesintili toplayıcılarda statik testler için, yük değerlerine göre maksimum izin verilebilir hatalar Tablo 8’de verilmektedir.

Toplamın taksimat aralığı (d_t) cinsinden yük, (m)	MİH
$0 < m \leq 500 d_t$	$\pm 0,5 d_t$
$500 d_t < m \leq 2 000 d_t$	$\pm 1,0 d_t$
$2 000 d_t < m \leq 10 000 d_t$	$\pm 1,5 d_t$

Tablo 8 - Kesintili toplayıcılarda statik testler için MİH değerleri

B.3.2 Metrolojik Testler

OIML R107-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Kesintili toplama yapan otomatik tartı aletleri Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 2007) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

B.3.2.1 A.5.2’deki malzeme testi; A.5.1.1 de belirtilen ayrı doğrulama metodu veya A.5.1.2 de belirtilen entegre doğrulama metoduna uygun olarak, 6.1 Genel test prosedürü dahilinde kontrol aleti kullanılarak gerçekleştirilir.

B.4 Sürekli toplayıcı

B.4.1 Maksimum İzin Verilebilir Hatalar

Sürekli toplayıcılar için maksimum izin verilebilir hatalar Tablo 9’ da verilmektedir.

Doğruluk sınıfı	Maksimum izin verilebilir hatalar (Toplam yükün yüzdesi cinsinden)
0,5	$\pm \% 0,25$
1	$\pm \% 0,5$
2	$\pm \% 1,0$

Tablo 9 - Sürekli toplayıcılar için MİH değerleri

B.4.2 Metrolojik Testler

OIML R50-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Sürekli toplama yapan otomatik tartı aletleri (bant baskülleri) Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 1997) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

B.4.2.1 Sıfır ayarı testi (OIML R50-1 Madde A.6.3.4 Sıfır Ayarı)

B.4.2.2 Köşe yükü testi (OIML R50-1 Madde A.6.3.2 Eksantriklik (Merkezden Kaçık Yükleme) Deneyleri)

B.4.2.3 Tekrarlanabilirlik (OIML R50-1 Madde A.9.1 Tekrarlanabilirlik)

B.4.2.4 Malzeme testleri (OIML R50-1 Madde A.11 Malzeme testi madde 5.2.1.1 ve A.11.1 e göre kontrol aleti kullanılarak gerçekleştirilir)

B.5 Ray kantarı (Demiryolu ağırlık köprüsü)

B.5.1 Maksimum İzin Verilebilir Hatalar

Ray kantarında statik testler için izin verilen en büyük hatalar Tablo 10' da verilmektedir.

Toplamın taksimat aralığı (d_t) cinsinden yük (m)	MİH
$0 < m \leq 500 d_t$	$\pm 0,5 d_t$
$500 d_t < m \leq 2 000 d_t$	$\pm 1,0 d_t$
$2 000 d_t < m \leq 10 000 d_t$	$\pm 1,5 d_t$

Tablo 10 – Statik testlerde ray kantarları için MİH değerleri

Ray kantarında dinamik testler için izin verilen en büyük hatalar Tablo 11' de verilmektedir.

Doğruluk sınıfı	MİH (Yükün yüzdesi cinsinden)
0,2	$\pm \% 0,10$
0,5	$\pm \% 0,25$
1	$\pm \% 0,50$
2	$\pm \% 1,00$

Tablo 11 - Dinamik testlerde ray kantarları için MİH değerleri

B.5.2 Metrolojik Testler

OIML R106-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Otomatik Ray Kantarları Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 2011) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

B.5.2.1 Statik Testler

B.5.2.1.1 Tartım performansı testleri (OIML R106-1 Madde A.5.3.2.1 Tartım Performansının Belirlenmesi ve A.9.3.1 Statik tartım testi)

B.5.2.1.2 Köşe yükü testi (OIML R106-1 Madde A.5.3.2.2 Eksantriklik (Merkezden Kaçık Yükleme) Deneyleri)

B.5.2.1.3 Tekrarlanabilirlik testi (OIML R106-1 Madde A.5.3.2.4 Tekrarlanabilirlik)

B.5.2.2 Dinamik Testler

B.5.2.2.1 Tartım performansı testi (OIML R106-1 Madde A.9.3.2 Dinamik tartım testi, Madde 6.2.3 Dinamik Tartım testlerine göre referans vagon belirlenerek uygulanmalıdır.)

HAREKET HALİNDE BULUNAN YOL ARAÇLARI İÇİN OTOMATİK TARTI ALETLERİ (AKS KANTARLARI)

A. Görsel Kontrol

Hareket halinde bulunan yol araçları için otomatik tartı aletleri OIML R134-1 Uluslararası Tavsiyesinin (Hareket Halinde Bulunan Yol Araçları için Otomatik Tartı Aletleri Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler, 2006) 3 üncü maddesindeki “Tanımlayıcı İşaretleri” taşımak zorundadırlar.

Aksi durumda metrolojik kontrole geçilmez ve tartı aleti reddedilir.

B. Metrolojik kontrol

Hareket halinde bulunan yol araçları için statik ve dinamik testlerde, otomatik tartı aletlerinin ilk muayenesinde maksimum izin verilebilir hatalar, Tablo 12 ve Tablo 13’de verilen değerleri geçmemelidir. Kullanımda bulunan otomatik tartı aletlerinin, periyodik, stok, şikayet ve ani muayenelerinde maksimum izin verilebilir hata değerleri, ilk muayene için geçerli değerlerin iki katıdır.

Doğruluk sınıfı	Yük (m), taksimat aralığı cinsinden	MİH
		İlk Muayene
0.2	$0 < m \leq 500 d$	$\pm 0.5 d$
0.5	$500 d < m \leq 2000 d$	$\pm 1.0 d$
1	$2000 d < m \leq 5000 d$	$\pm 1.5 d$
2	$0 < m \leq 50 d$	$\pm 0.5 d$
5	$50 d < m \leq 200 d$	$\pm 1.0 d$
10	$200 d < m \leq 1000 d$	$\pm 1.5 d$

Tablo 12 - Statik Testler İçin MİH Değerleri

Doğruluk sınıfı	Toplam aracın kütesinin yüzdesi
	İlk Muayene
0.2	$\pm 0.10 \%$
0.5	$\pm 0.25 \%$
1	$\pm 0.50 \%$
2	$\pm 1.00 \%$
5	$\pm 2.50 \%$
10	$\pm 5.00 \%$

Tablo 13 - Dinamik Testler İçin MİH Değerleri

Hareket halinde bulunan yol araçları için otomatik tartı aletlerinin ilk, periyodik, stok, şikayet ve ani muayenelerinde OIML R134-1 (Hareket Halinde Bulunan Yol Araçları için Otomatik Tartı Aletleri Bölüm 1: Metrolojik ve teknik gerekler – Testler,2006) aşağıda belirtilen maddelerine uygun olarak yapılacaktır.

NOT: Uluslararası Tavsiye (OIML R134-1, 2003)'e göre tip onayı alarak üretilen veya yalnızca aracın toplam kütlesini belirlemek üzere üretilmiş aks kantarlarına, aks kütlesi ile ilgili testler uygulanmaz.

B.1 Statik Testler

B.1.1 İki Akslı Araç İçin Statik Tek Aks Ağırlığının Belirlenmesi Testi (OIML R134-1 Madde A.9.3.1.3)

B.1.2 Tartım Performansı Testi (OIML R134-1 Madde A5.2.2 Tartım Performansının Belirlenmesi)

Eğer hareket halinde bulunan yol araçları için kullanılan otomatik tartı aleti statik yükler için kontrol aleti olarak da kullanılıyorsa aşağıdaki testlere de tabidir.

B.1.3 Sıfır-ayarı (OIML R134-1 Madde A.5.1 Sıfır-ayarı)

B.1.4 Eksantrik yükleme (OIML R134-1 Madde A.5.2.3 Eksantriklik Testi)

B.1.5 Tepki kabiliyeti (OIML R134-1 Madde A.5.2.4 Tepki Kabiliyeti Testi)

B.1.6 Tekrarlanabilirlik (OIML R134-1 Madde A.5.2.5 Tekrarlanabilirlik Testi)

B.2 Dinamik Testler

B.2.1 Tartım Performansı Testi (OIML R134-1 Madde A.5.1.1 Tartım Performansının Belirlenmesi)

B.2.2 İki Akslı Araç İçin Hareketli Tartım Testi (OIML R134-1 Madde A.9.3.2.2.1)

B.2.3 İki'den Fazla Akslı Araç İçin Hareketli Tartım Testi (OIML R134-1 Madde A.9.3.2.2.1)